

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

NL

ECB-PUBLIC

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 5 december 2016

in verband met de overdracht van publieke taken betreffende munten aan De Nederlandsche Bank
(CON/2016/58)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 8 november 2016 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Nederlandse Minister van Financiën om een advies betreffende een concept ministeriële regeling (hierna de 'concept ministeriële regeling') en een concept Koninklijk Besluit (hierna het 'concept Koninklijk Besluit' en, samen met de concept ministeriële regeling, de 'voorstellen') in verband met de overdracht van publieke taken betreffende munten aan De Nederlandsche Bank (DNB).

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en artikel 2, lid 1, tweede en derde streepje van Beschikking 98/415/EG¹, aangezien de voorstellen betrekking hebben op monetaire aangelegenheden, betaalmiddelen en DNB. Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5 van het reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van het voorstel

- 1.1 De concept ministeriële regeling wijzigt de ministeriële regeling tot Instelling van het Nationaal Analysecentrum voor Munten (NACM)². De concept ministeriële regeling bepaalt dat DNB, in plaats van De Koninklijke Nederlandse Munt N.V. (de 'Munt'), op grond van artikel 5 van Verordening (EG) nr. 1338/2001³ van de Raad wordt aangewezen als het NACM en verantwoordelijk is voor de beoordeling van vermoedelijk valse of vervalste munten door het NACM. Het concept Koninklijk Besluit draagt de uitvoering van NACM-taken op aan DNB.
- 1.2 Artikel 2, onder a) van het concept Koninklijk Besluit bevestigt duidelijkheidshalve de huidige DNB-taak van het in omloop brengen en de recirculatie van euromunten. Het concept Koninklijk Besluit verleent DNB toestemming voor de uitvoering van drie specifieke thans door de Munt uitgevoerde munttaken als onderdeel van DNB's verantwoordelijkheid voor het in omloop brengen van munten, te weten (b) de inname van euromunten en bijzondere munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel die ongeschikt zijn voor circulatie⁴; (c) het op verzoek van de Minister van Financiën

¹ Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen (PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42).

² Ministeriële regeling van de Staatssecretaris van Financiën van 3 december 2001 betreffende de Instelling van het Nationaal Analysecentrum voor Munten, *Staatscourant* 2001/247.

³ Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad van 28 juni 2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (PB L 181 van 4.7.2001, blz. 6).

⁴ Zie artikel 2, onder b) van het concept Koninklijk Besluit.

ontwaarden en verkopen van euromunten, bijzondere munten en overtollige euromunten⁵; (d) het beheer van het staatsmuntdepot en de niet voor productie van Nederlandse euromunten en munten zonder de status van wettig betaalmiddel benodigde stempels en modellen⁶.

- 1.3 Zoals gesteld in de nota van toelichting bij het concept voorstel van wet, houden de belangrijkste redenen voor de overdracht van de bovengenoemde publieke munttaken verband met de strategische heroriëntatie op het aandeelhouderschap van de Staat in de Munt. Op 22 november 2016 werden de aandelen van de Staat in de Munt verkocht aan de Groep Heylen, hetgeen betekent dat de Munt een particuliere aandeelhouder zal hebben en het niet langer publieke munttaken zal kunnen uitvoeren. DNB heeft reeds een vergelijkbare verantwoordelijkheid aangaande eurobankbiljetten, alsook een aantal publieke munttaken, en is derhalve in een goede positie om deze aanvullende munttaken uit te voeren.
- 1.4 Zoals vermeld in het verzoek om een advies van de Minister van Financiën, om te verzekeren dat wordt voldaan aan het verbod op monetaire financiering zal een overeenkomst worden gesloten tussen het Ministerie van Financiën en DNB die zal stipuleren dat de Schatkist tijdig, op de eerste werkdag van het jaar, voldoende middelen aan DNB zal betalen. Het aan DNB te betalen bedrag zal de in dat jaar in verband met de nieuwe taken verwachte kosten volledig dekken.

2. Algemene opmerkingen

- 2.1 De voorstellen vullen de huidige DNB-taken op het gebied van bescherming tegen valsemunterij aan en dragen derhalve niet werkelijk nieuwe taken op dit gebied op. DNB is reeds opgedragen de taken van het Nationaal Analysecentrum (NAC) uit te voeren aangaande vermoedelijk valse of vervalste eurobankbiljetten⁷.

De ECB merkt op dat de bescherming van de euro tegen valsemunterij van bankbiljetten en munten voortaan in de handen van één autoriteit zal zijn, DNB. Enerzijds treedt DNB binnen het Eurosysteemkader op aangaande de bescherming van eurobankbiljetten, anderzijds worden haar nieuwe euromunttaken opgedragen als een taak die niet wordt omschreven in de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank (hierna de 'ESCB-statuten') en wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 14.4 van de ESCB-statuten en niet wordt beschouwd als onderdeel van de Eurosysteemtaken.

- 2.2 Het concept Koninklijk Besluit vult de huidige DNB-taken op het gebied van het in omloop brengen en de recirculatie van euromunten aan en draagt derhalve niet werkelijk nieuwe taken op.

3. Specifieke opmerkingen

3.1 Muntterminologie

- 3.1.1 De ECB merkt op dat het concept Koninklijk Besluit muntterminologie hanteert die wordt gebruikt in vigerende bepalingen van Nederlandse muntwetgeving die verwijst naar euromunten, bijzondere

⁵ Zie artikel 2, onder c) van het concept Koninklijk Besluit.

⁶ Zie artikel 2, onder d) van het concept Koninklijk Besluit.

⁷ Koninklijk Besluit van 6 december 2001 voor de instelling van een Nationaal Analysecentrum tegen valsemunterij, *Staatscourant* 2001/244.

munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel en beleggingsmunten⁸. Deze terminologie strookt niet met de terminologie die werd ingevoerd door de relevante Uniewetgeving voor euromunten, namelijk (1) Verordening (EU) nr. 729/2014 van de Raad⁹, en (2) Verordening (EU) nr. 651/2012 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰. Met name artikel 2 van Verordening (EU) nr. 729/2014 bevat een definitie van 'circulatiemunten' die zowel 'gewone circulatiemunten' alsook 'herdenkingsmunten' omvat; en artikel 1, lid 3 van Verordening (EU) nr. 651/2012 bevat een definitie van 'munten voor verzamelaars', d.w.z. euromunten die bestemd zijn om te worden verzameld, maar die niet worden uitgegeven om in omloop te komen. De ECB begrijpt dat waar het concept Koninklijk Besluit de term 'euromunten' gebruikt, het bedoelt te verwijzen naar circulatiemunten, die zowel gewone circulatiemunten alsook herdenkingsmunten omvat. De ECB begrijpt voorts dat waar het concept Koninklijk Besluit de term 'bijzondere munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel' gebruikt en 'beleggingsmunten', het bedoelt te verwijzen naar twee specifieke soorten van munten voor verzamelaars die beide in overeenstemming met artikel 5, lid 1 van Verordening (EU) nr. 651/2012 alleen in Nederland de hoedanigheid van wettig betaalmiddel hebben. De 'bijzondere munten met de hoedanigheid van wettig betaalmiddel' verwijst naar munten voor verzamelaars die worden uitgegeven in denominaties van vijf, tien, twintig en vijftig euro. De 'beleggingsmunten' verwijst naar munten voor verzamelaars die mogen worden uitgegeven krachtens een wijziging uit 2015 van de Nederlandse Muntwet¹¹. Deze wijziging van de Nederlandse Muntwet werd uitgevoerd om tegemoet te komen aan een mogelijke vraag van het algemene publiek toentertijd om hun spaartegoeden om te zetten in pure en gestandaardiseerde producten van edele metalen. De kwaliteit van de metalen in deze munten voor verzamelaars is zelfs beter dan de kwaliteit van de overige munten voor verzamelaars. Omwille van de consistentie en rechtszekerheid ware het nuttig dat de in Nederlandse wetgeving voor deze verschillende munten gebruikte terminologie beter afgestemd zou worden op de in Uniewetgeving gebruikte terminologie.

3.1.2 Overeenkomstig artikel 1, lid 3 van Verordening (EU) nr. 651/2012, worden euromunten voor verzamelaars niet uitgegeven om in omloop te komen. Dienovereenkomstig ware het nuttig indien het concept Koninklijk Besluit gewijzigd zou worden, verwijzende naar de verkoop van munten voor verzamelaars, in plaats van de circulatie ervan.

3.2 *Verbod op monetaire financiering*

3.2.1 Het verbod op monetaire financiering is vastgelegd in artikel 123, lid 1 van het Verdrag en is overgenomen in artikel 21.1 van de ESCB-statuten, en verbiedt de ECB en de nationale centrale banken (NCB's) voorschotten in rekening-courant of andere kredietfaciliteiten te verlenen ten behoeve van instellingen, organen of instanties van de Unie, centrale overheden, regionale, lokale of andere overheden, overheidsinstanties, andere publiekrechtelijke lichamen of openbare

⁸ Zie Nederlandse Muntwet 2002, *Staatsblad* 2001/631; Koninklijk Besluit bijzondere euromunten van 7 januari 2002, *Staatsblad* 2002/24.

⁹ Verordening (EU) nr. 729/2014 van de Raad van 24 juni 2014 over de denominaties en technische specificaties van voor circulatie bestemde euromuntstukken (PB L 194 van 2.7.2014, blz. 1).

¹⁰ Verordening (EU) nr. 651/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de uitgifte van euromunten (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 135).

¹¹ Zie artikel 4a van de Nederlandse Muntwet 2002 die voortkwam uit de Wijzigingswet financiële markten 2015, *Staatsblad* 2014/472.

bedrijven van de lidstaten. De exacte werkingssfeer van het verbod op monetaire financiering wordt nader toegelicht in Verordening (EG) nr. 3603/93¹² van de Raad.

3.2.2 Artikel 128, 2 van het Verdrag bepaalt dat het euromuntenuitgifterecht berust bij de lidstaten. Derhalve moeten de lidstaten bepalen wie de wettige uitgever van euromunten is¹³. Gezien het feit dat de bij de voorstellen aan DNB opgedragen taken de huidige taken van DNB aanvullen, maar niet werkelijk nieuwe taken zijn op het gebied van bescherming tegen valsemunterij en circulatie van munten, verwelkomt de ECB dat de Minister van Financiën heeft verduidelijkt dat een overeenkomst zal worden gesloten tussen het Ministerie van Financiën en DNB. Deze overeenkomst zal stipuleren dat de Staat tijdig aan het begin van elk jaar uit de door de Staatsschatkist aangehouden middelen de naar verwachting in het komende jaar de door DNB in verband met de uitvoering van de taken te maken kosten volledig zal vergoeden¹⁴.

3.2.3 Vooralsnog kan de ECB niet beoordelen hoe overeenstemming zal worden bereikt over de bovengenoemde terugbetaling. De ECB zou het derhalve op prijs stellen een kopie te ontvangen van de ontwerpovereenkomst tussen het Ministerie van Financiën en DNB voor de inwerkingtreding ervan¹⁵.

Dit advies wordt op de ECB-website gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 5 december 2016.

[getekend]

De president van de ECB

Mario DRAGHI

12 Verordening (EG) nr. 3603/93 van de Raad van 13 december 1993 tot vaststelling van de definities voor de toepassing van de in artikel 104 en artikel 104 B, lid 1 van het Verdrag vastgelegde verbodsbepalingen (PB L 332, 31.12.1993, blz.1). Zie tevens paragraaf 3.2.1 van Advies CON/2014/56. Alle ECB-adviezen worden op de ECB-website bekendgemaakt onder www.ecb.europa.eu.

13 Zie tevens paragraaf 2.1 van Advies CON 2016/4 en paragraaf 2 van Advies CON/2014/56.

14 Zie tevens paragraaf 3.2.2 van Advies CON 2016/4 en paragraaf 3.1.9 van Advies CON/2016/6.

15 Zie paragraaf 2.2 van Advies CON/2016/14.